

K.L.B.P. F.R.C.P.B.	RICHTLIJNEN VOOR HET BEOORDELEN VAN FILATELISTISCHE LITERATUUR	603.02.09 1 / 3
--------------------------------	---	----------------------------

Introductie

Deze richtlijnen zijn bedoeld als controlelijst en zijn voldoende gedetailleerd om gebruikt te worden voor zowel tentoonstellingen van gespecialiseerde literatuur als algemeen filatelistische voorstellingen waarbij literatuur slechts een van de vele onderdelen is.

Algemene principes

Het merendeel van de beginselen van het tentoonstellen van filatelistische literatuur stemt overeen met de beginselen die van toepassing zijn op andere filatelistische klassen. Toch zijn er enkele uitgesproken verschillen.

- Ten eerste, de betekenis en het belang van literatuur kan niet buiten haar context gezien worden. Literatuur moet beoordeeld worden op de inhoud, en uiteraard moeten de juryleden vertrouwd zijn met de inhoud voor de start van de tentoonstelling. De 3 tot 5 dagen voorzien voor jurering zijn voldoende om de filatelistische werken te herbekijken en gedeeltelijk terug na te lezen, maar in die tijd kan elk jurylid onmogelijk alles nauwgezet lezen.

- Ten tweede, literatuurtentoonstellingen kunnen niet uiteen gehaald en verbeterd worden tussen twee tentoonstellingen in. In vele gevallen vormen de werken de neerslag van een leven van onderzoek en inzet, die de filatelie de volgende jaren ten goede zal komen. Om die reden moet er naar de voorstelling van filatelistische literatuur overwegend gekeken worden als een middel tot aanmoediging en promotie van zulke literaire inspanningen, en, slechts in tweede instantie, als een wedstrijd met meerdere niveaus van beloning.

- Ten derde, daaruit volgt dat het publiek de literaire stukken moet kunnen onderzoeken. Een blik op de rijen boeken in een afgesloten kast brengt weinig informatie, en is een slechte dienst voor de bezoeker en de tentoonsteller. De inhoud is immers van belang, niet de omslag.

De F.I.P. heeft een veelomvattende lijst van regels voor het evalueren van filatelistische tentoonstellingen met inbegrip van de FIP-regels van toepassing op alle concurrerende klassen. Voor filatelistische literatuur staan deze regels in 'Special regulations for the Evaluation of Philatelic Literature Exhibits in F.I.P. Exhibits'.

Die regels werden aangevuld met bepalingen die de unieke aspecten van de filatelistische literatuur erkennen, de 'Supplementary Rules for Philatelic Literature Class in F.I.P. Exhibits'. De twee documenten samen vormen de vereisten voor het tentoonstellen en jureren van filatelistische literatuur op F.I.P. tentoonstellingen.

Gebruik van het evaluatiesysteem

Het gebruik van een puntensysteem samen met een overeenstemmend scoreblad kunnen helpen bij het bereiken van evenwichtige en rationele evaluaties. Zo een systeem kan echter niet automatisch toegepast worden: de finale puntentotalen moeten ook rekening houden met de algemene kwaliteit van de tentoongestelde literaire werken.

Hier enkele concrete voorbeelden, ter verduidelijking van het puntensysteem. Deze voorbeelden komen niet van echte jurering, maar ze zijn representatief voor de evaluaties die bereikt worden tijdens deliberatie van een jury.

K.L.B.P. F.R.C.P.B.	RICHTLIJNEN VOOR HET BEOORDELEN VAN FILATELISTISCHE LITERATUUR	603.02.09 2 / 3
--------------------------------	---	----------------------------

1. The Postal history of the Forwarding Agents, Ken Rowe, gepubliceerd 1984 door L. Hartmann

Behandeling van de inhoud (maximum 40)	38
<i>Zeer duidelijke voorstelling van een moeilijk, mondiaal onderwerp: het boek is makkelijk om te gebruiken en betrouwbaar.</i>	
Originaliteit, betekenis en diepte van onderzoek (maximum 40)	37
<i>In het bijzonder hoge punten voor originaliteit: Rowe was de eerste die dit aspect van de postgeschiedenis (in 1966 en opnieuw in 1974) systematisch behandelde en zo anderen inspireerde om gelijkaardig onderzoek te doen. Zeer grondig, rekening houdend met de mondiale reikwijdte. Het recente werk van Dromberg over de Finse speditie lijst echter verschillende agenten op die niet in het werk van Rowe zitten.</i>	
Technische aspecten (maximum 15)	13
<i>Enkele problemen met crossindexing en in het plaatsen van voetnoten</i>	
Presentatie (maximum 5)	4
Totaal	92
	(= goud)

2. Eesti Filatelist / The Estonian Philatelist / Der Ertnische Philatelist, No. 30 (1984)

Jaarlijkse publicatie van Society of Estonian Philatelists in Sweden en Estonian Philatelic Society in New York. Samengesteld door Elmar Ojaste. 288 pagina's.

Behandeling van de inhoud (maximum 40)	34
<i>In het algemeen goed geschreven en geredigeerd, met goed gebruik van illustraties en tabellen. De meeste artikels zijn in meerdere talen of hebben minstens meertalige samenvattingen. Het niveau van helderheid en technische betrouwbaarheid verschilt van artikel tot artikel.</i>	
Originaliteit, betekenis en diepte van onderzoek (maximum 40)	32
<i>Dit blad vormt een kritische bron van Estische filatelie en bevat veel authentiek materiaal. Deze uitgave in het bijzonder bevat verschillende artikels die herdrukt zijn van andere bronnen; niet alle artikels zijn filatelistisch (sommigen over penningkunde, sommigen over uitgiften ter herdenking).</i>	
<i>Één editie kan nooit zo diep op een onderwerp inzoomen als het recente Handboek van Estse Filatelie, maar veel van het materiaal in het handboek is oorspronkelijk tot stand is gekomen in dit blad.</i>	
Technische aspecten (maximum 15)	14
Presentatie (maximum 5)	4
<i>Af en toe zwakke offsetreproductie wat invloed heeft op de leesbaarheid van de geïllustreerde omslagen en documenten</i>	
Totaal	84
	(= Vermeil)

Gelieve er wel op te letten dat de commentaren hierboven dienen als voorbeeld van het denkproces dat gebruikt wordt om een "numerieke" evaluatie te bereiken. Twee aspecten van dat denkproces verdienen meer aandacht:

- Ten eerste, juryleden kunnen best eerst de positieve kanten van de tentoongestelde stukken bekijken in plaats van enkel te kijken met het oog op het aftrekken van punten.
- Ten tweede, alle evaluaties moeten gebeuren in vergelijking met wat er elders al gepubliceerd is over het onderwerp, hoe goed andere gelijkaardige zaken behandeld werden in andere publicaties, zelfs zulke vragen als hoe betekenisvol een bepaalde publicatie is voor een land of taalgroep in vergelijking tot andere. Deze vergelijkende factoren kunnen veranderen jaarlijks of per tentoonstelling, en zullen dus een invloed hebben op hoe een tentoongesteld stuk beoordeeld zal worden.

K.L.B.P. F.R.C.P.B.	RICHTLIJNEN VOOR HET BEOORDELEN VAN FILATELISTISCHE LITERATUUR	603.02.09 3 / 3
--------------------------------	---	----------------------------

Het jureren van CD's

Het puntensysteem is hetzelfde als voor hardcopy literatuur. Toch zijn er enkele verschillen.

Technische aspecten: 15% en bevatten zaken als makkelijk om op te laden, compatibiliteit met uw software (ook al is het in naam dezelfde software, sommige CD's kunnen moeilijk of onmogelijk geopend worden in bepaalde landen). Helderheid van de afbeeldingen, het gebruik van inhoudspagina's, index, etc. zijn allen belangrijke elementen.

Opdat een CD een hoge score krijgt, moeten de unieke aspecten van een CD gebruikt worden, zoals de aanwezigheid van een zoekmotor, een van de belangrijkste zaken bij elektronische literatuur.

Behandeling van de inhoud of auteurschap: 40%, onderzoek (40%) en presentatie (5%) kennen dezelfde standaard als voor hardcopy boeken.